

# Jaarrekening 2018

## Stichting Slingeland Ziekenhuis

Versie 1.5

<b>INHOUDSOPGAVE</b>		<b>Pagina</b>
<b>5.1</b>	<b>Jaarrekening 2018</b>	
5.1.1	Balans per 31 december 2018	3
5.1.2	Resultatenrekening over 2018	4
5.1.3	Kasstroomoverzicht over 2018	5
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
5.1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2018	15
5.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	23
5.1.7	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	24
5.1.8	Overzicht langlopende schulden ultimo 2018	25
5.1.9	Toelichting op de resultatenrekening over 2018	26
5.1.10	Vaststelling en goedkeuring	31
<b>5.2</b>	<b>Overige gegevens</b>	
5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	34
5.2.2	Nevenvestigingen	34
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	34

## 5.1 JAARREKENING

5.1 JAARREKENING

5.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2018  
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-18 * € 1.000	31-dec-17 * € 1.000
<b>ACTIVA</b>			
<b>Vaste activa</b>			
Materiële vaste activa	1	53.375	56.156
Financiële vaste activa	2	10.664	11.184
Totaal vaste activa		<u>64.039</u>	<u>67.340</u>
<b>Vlottende activa</b>			
Vorraden	3	2.670	2.636
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	4	1.507	506
Debiteuren en overige vorderingen	5	24.944	26.874
Liquide middelen	6	35.466	30.939
Totaal vlottende activa		<u>64.587</u>	<u>60.955</u>
<b>Totaal activa</b>		<u><u>128.626</u></u>	<u><u>128.295</u></u>
<b>PASSIVA</b>			
<b>Groepsvermogen</b>			
Kapitaal	7	1.861	1.861
Bestemmingsreserves		3.090	3.090
Algemene en overige reserves		46.238	41.961
Totaal groepsvermogen		<u>51.189</u>	<u>46.912</u>
<b>Voorzieningen</b>	8	5.717	4.955
<b>Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)</b>	9	28.427	31.390
<b>Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)</b>			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	10	3.873	5.305
Overige kortlopende schulden	11	39.420	39.733
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>43.293</u>	<u>45.038</u>
<b>Totaal passiva</b>		<u><u>128.626</u></u>	<u><u>128.295</u></u>

5.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2018

	Ref.	2018 * € 1.000	2017 * € 1.000
<b>BEDRIJFSOPBRENGSTEN:</b>			
Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)	14	161.232	154.802
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	15	4.433	4.307
Overige bedrijfsopbrengsten	16	7.750	8.259
<b>Som der bedrijfsopbrengsten</b>		<u>173.415</u>	<u>167.368</u>
<b>BEDRIJFSLASTEN:</b>			
Personeelskosten	17	84.305	79.214
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	18	11.457	11.652
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	19	26.064	25.400
Overige bedrijfskosten	20	46.830	46.982
<b>Som der bedrijfslasten</b>		<u>168.656</u>	<u>163.248</u>
<b>BEDRIJFSRESULTAAT</b>		4.759	4.120
Financiële baten en lasten	21	-482	-554
<b>RESULTAAT BOEKJAAR</b>		<u><u>4.277</u></u>	<u><u>3.566</u></u>
<b>RESULTAATBESTEMMING</b>			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2.018</u>	<u>2017</u>
		* € 1.000	* € 1.000
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene / overige reserves		<u>4.277</u>	3.566
		<u><u>4.277</u></u>	<u><u>3.566</u></u>

## 5.1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

	Ref.	2018		2017	
		* €1.000	* €1.000	* €1.000	* €1.000
<b>Kasstroom uit operationele activiteiten</b>					
Bedrijfsresultaat			4.759		4.120
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	1	11.457		11.652	
- mutaties voorzieningen	8	<u>762</u>		<u>893</u>	
			12.219		12.545
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	3	-34		106	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	4-10)	-2.156		-2.174	
- vorderingen	5	1.930		-3.611	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	11	0		-7	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	11	-590		1.388	
			<u>-850</u>		<u>-4.298</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			16.128		12.367
Ontvangen interest	22	720		795	
Betaalde interest	22	<u>-1.203</u>		<u>-1.349</u>	
			<u>-483</u>		<u>-554</u>
<b>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</b>			15.645		11.813
<b>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>					
Investerings materiële vaste activa	1	-8.675		-5.683	
Verwervingen deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	2	-66		-36	
Aflossing leningen u/g	2	<u>586</u>		586	
<b>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>			-8.155		-5.133
<b>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</b>					
Nieuw opgenomen leningen	9	0		5.000	
Aflossing langlopende schulden	9	-2.963		<u>-7.963</u>	
<b>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</b>			-2.963		-2.963
<b>Mutatie geldmiddelen</b>			<u>4.527</u>		<u>3.717</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	9		30.939		27.222
Stand geldmiddelen per 31 december	9		<u>35.466</u>		<u>30.939</u>
Mutatie geldmiddelen			4.527		3.717

**Toelichting:**

Er is gebruik gemaakt van de indirecte methode.

#### 5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

##### 5.1.4.1 Algemeen

Stichting Slingeland Ziekenhuis is statutair (en feitelijk) gevestigd te Doetinchem, op het adres Kruisbergseweg 25, en is geregistreerd onder KvK-nummer 41046810. De belangrijkste activiteit is het exploiteren van een algemeen ziekenhuis.

##### **Verslaggevingsperiode**

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2018.

##### **Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening**

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW). De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

##### **Continuïteitsveronderstelling**

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

##### **Vergelijking met voorgaand jaar**

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

##### **Consolidatie**

Op grond van artikel 7, lid 5 en 6, van de Regeling verslaggeving WTZi is de volgende stichting buiten de consolidatie gebleven, omdat deze als steunstichting wordt aangemerkt:

- Stichting Kapel Slingeland Ziekenhuis te Doetinchem.

##### **Verbonden partijen**

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

Op grond van artikel 407 BW Titel 9 Boek 2 zijn de volgende vennootschappen wiens gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is op het geheel buiten de consolidatie gebleven:

- VasoVaso B.V. te Doetinchem.
- Oude Slinge Beheer B.V. te Doetinchem

##### **Gebruik van schattingen**

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De waarderingsgrondslagen van het onderhanden werk uit hoofde van DBC's, MVA en de voorzieningen zijn naar mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen.

#### 5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

##### **Activa en passiva**

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de nominale waarde. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting Slingeland Ziekenhuis.



#### 5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

##### **Materiële vaste activa**

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de onderneming en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de onderneming in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa .

In het geval dat materiële vaste activa worden verworven in ruil voor een niet-monetair actief, wordt de kostprijs van het materieel vast actief bepaald op basis van de reële waarde voor zover de ruiltransactie leidt tot een wijziging in de economische omstandigheden en de reële waarde van het verworven actief of van het opgegeven actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld .

Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering, alsmede vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven . Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd :

— Bedrijfsgebouwen en terreinen : 2,0% - 10 %

— Machines en installaties : 5% - 20%

— Andere vaste bedrijfsmiddelen: 2,0% - 20,0%

De afschrijvingstermijnen worden vanaf 2013 op onderdelen van de activa aangepast aan de voorgenomen nieuwbouw en verhuizing in 2024.

De onderneming bepaalt het af te schrijven bedrag zonder rekening te houden met een restwaarde .

Groot onderhoud:

De uitgaven van onderhoud worden geactiveerd en tijdgelang op afgeschreven.

#### 5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

##### *Financiële vaste activa*

Stichting Slingeland Ziekenhuis heeft een deelneming in Vasovaso B.V., Oude Slinge Beheer B.V. en Medirisk.

Niet geconsolideerde deelnemingen waarin de groep invloed van betekenis uitoefent (VasoVaso B.V. en Oude Slinge Beheer B.V.) op het zakelijke en financiële beleid worden tegen de vermogensmutatiemethode gewaardeerd. Voor de bepaling of sprake is van invloed van betekenis worden mede in aanmerking genomen de financiële instrumenten die potentiële stemrechten bevatten. Overeenkomstig de vermogensmutatiemethode worden de deelnemingen in de balans opgenomen tegen het aandeel van de groep in de netto-vermogenswaarde vermeerderd met haar aandeel in de resultaten van de deelnemingen en haar aandeel in de directe mutaties in het eigen vermogen van de deelnemingen vanaf het moment van verwerving, bepaald volgens de grondslagen zoals vermeld in deze jaarrekening, verminderd met haar aandeel in de dividenduitkeringen van de deelnemingen. In de winst-en-verliesrekening wordt het aandeel van de groep in het resultaat van de deelnemingen opgenomen. Indien en voor zover de vennootschap niet zonder beperking uitkering van de positieve resultaten aan haar kan bewerkstelligen, worden de resultaten in een wettelijke reserve opgenomen. Haar aandeel in de rechtstreekse vermogensvermeerderingen en –verminderingen van de deelnemingen wordt ook in de wettelijke reserve opgenomen met uitzondering van herwaarderingen van activa die in de herwaarderingsreserve worden verwerkt.

Indien de waarde van de deelneming volgens de vermogensmutatiemethode nihil is geworden, wordt deze methode niet langer toegepast en blijft de deelneming bij ongewijzigde omstandigheden op nihil gewaardeerd. Hierbij worden andere langlopende belangen in de deelneming die feitelijk worden aangemerkt als een onderdeel van de netto-investering, ook meegenomen. Indien en voor zover geheel of ten dele voor de schulden van de deelneming wordt ingestaan respectievelijk een feitelijke verplichting bestaat de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening opgenomen.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend (Medirisk), worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs minus eventuele bijzondere waardeverminderingen (lagere marktwaarde). Het dividend wordt als resultaat aangemerkt en verwerkt onder de financiële baten en lasten.

Stichting Slingeland Ziekenhuis heeft het RGC-gebouw verhuurd voor een langere periode, waarvoor de huurder maandelijks een bedrag betaald. Slingeland heeft vastgesteld dat alle belangrijke risico's en voordelen van het eigendom van de bezittingen zijn overgedragen en verantwoordt deze derhalve als financiële lease en waardeert tegen de toekomstige huuropbrengsten (exclusief rentebestandsdelen).

##### **Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen**

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige nettokasstroom die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroom-genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

#### 5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

##### **Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen**

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

##### **Vervreemding van vaste activa**

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

##### **Vorraden**

Vorraden zijn gewaardeerd tegen de gemiddelde verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde.

##### **Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten**

Onderhanden werk uit hoofde van de DBC-zorgproducten wordt gebaseerd op de "percentage of completion"-methode. Deze methode houdt in dat de gemaakte kosten van een dbc procentueel worden berekend in relatie tot het gemiddelde van deze dbc van de laatste twee jaar. Deze verhouding wordt afgezet tegen de verwachte opbrengstwaarde.

Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars en nuanceringen in mindering gebracht.

##### **Financiële instrumenten**

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

- De reële waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de biedprijs.
- De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

#### 5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

##### **Vorderingen**

Vorderingen worden opgenomen voor de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WTZi).

##### **Liquide middelen**

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

##### **Eigen vermogen**

Conform Richtlijn 655 Zorginstellingen is met ingang van 2014 het vermogen ingedeeld in kapitaal, bestemmingsreserves, bestemmingsfondsen en algemene of overige reserves.

##### **Voorzieningen (algemeen)**

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De voorzieningen jubilea en PLB worden tegen contante waarde gewaardeerd. De overige voorzieningen tegen nominale waarden. De rentemutatie van voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde is verantwoord als dotatie aan de voorziening.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

##### **Voorziening aansprakelijkheid**

De voorziening aansprakelijkheid is gevormd ter dekking van medische claims en voor de materiele controle van zorgverzekeraars en andere mogelijke onderhanden claims en geschillen. De voorziening is gevormd ter grootte van het naar verwachting in de toekomst verschuldigde bedrag.

##### **Voorziening arbeidsongeschiktheid**

De voorziening arbeidsongeschiktheid heeft betrekking op het gedurende twee jaar doobetalen van salaris (inclusief werkgeverslasten) aan personeel waarvan op balansdatum bekend is dat zij naar verwachting (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt zullen blijven. De voorziening is gevormd ter grootte van het naar verwachting in de toekomst verschuldigde bedrag.

##### **Voorziening reorganisatie**

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijk kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de onderneming.

##### **Voorziening persoonlijk budget levensfase (zonder toerekening aan jaren)**

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 55+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd.

##### **Voorziening jubileumverplichtingen**

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

#### 5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

##### **Schulden**

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

##### 5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

###### **Algemeen**

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

###### **Opbrengsten**

Omzet

De omzet DBC-zorgproducten betreft de daadwerkelijke gefactureerde DBC-zorgproducten en de mutatie in de onderhanden projecten uit hoofde van en DBC-zorgproducten. In de omzet zijn eveneens de overige producten opgenomen. Stichting Slingeland ziekenhuis heeft bij de omzetbepaling de Handreiking omzetverantwoording gevolgd. Indien de realisatie hoger is dan de contractafspraken overstijgen, dan vindt afboeking plaats ten laste van schuld aan zorgverzekeraars.

###### **Overige opbrengsten**

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

###### **Overheidssubsidies**

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat Slingeland Ziekenhuis zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

#### 5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

##### ***Personele kosten***

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

##### ***Ontslagvergoedingen***

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

##### ***Pensioenen***

Stichting Slingeland Ziekenhuis heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Slingeland Ziekenhuis. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Slingeland Ziekenhuis betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In december 2018 bedroeg de dekkingsgraad 101,3%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 128%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 12 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Slingeland Ziekenhuis heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Slingeland Ziekenhuis heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

##### ***Financiële baten en lasten***

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

#### 5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

##### **Leasing**

##### Leasing

De beoordeling of een overeenkomst 'leasing' is, vindt plaats op grond van de economische realiteit op het tijdstip van het aangaan van het contract. Het contract wordt aangemerkt als leaseovereenkomst als de nakoming van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van een specifiek actief of de overeenkomst het recht van het gebruik van een specifiek actief omvat.

- Financiële leasing

In geval van financiële leasing (waarbij de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom van het lease-object geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen) wordt het lease-object bij het aangaan van de overeenkomst in de balans verwerkt tegen de reële waarde van het lease-object of, indien dit lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasetermijnen. De te betalen leasetermijnen worden op annuïtaire wijze gesplitst in een aflossings- en een rentecomponent, gebaseerd op een vast rentepercentage. De leaseverplichtingen worden exclusief rentecomponent opgenomen onder de langlopende schulden. Het rentecomponent wordt verantwoord in de winst-en-verliesrekening. De relevante activa worden afgeschreven over de economische levensduur van het lease-object.

- Operationele leasing

In geval van operationele leasing worden de leasebetalingen lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

##### 5.1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening is geen segmentering toegepast, omdat Slingeland geen segmentering kent in haar bedrijfsvoering.

##### 5.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en het bankkrediet opgenomen onder de kortlopende schulden. Ontvangen en betaalde rente zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

##### 5.1.4.6 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

##### 5.1.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellings specifieke (sectorale) regels.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	<b>31-dec-18</b>	<b>31-dec-17</b>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	* € 1.000	* € 1.000
Bedrijfsgebouwen en terreinen	15.446	18.983
Machines en installaties	8.638	10.117
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	24.433	25.573
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	4.858	1.483
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	0	0
<b>Totaal materiële vaste activa</b>	<b>53.375</b>	<b>56.156</b>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<b>2018</b>	<b>2017</b>
	* € 1.000	* € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	56.156	62.125
Bij: investeringen	8.676	5.683
Af: afschrijvingen	11.457	11.652
<b>Boekwaarde per 31 december</b>	<b>53.375</b>	<b>56.156</b>

**Toelichting:**

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn gebaseerd op de economische levensduur en zijn ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

De afschrijvingstermijnen worden vanaf 2013 op onderdelen van de activa aangepast aan de voorgenomen nieuwbouw en verhuizing in 2024. Deze (versnelde) afschrijving zijn verantwoord als reguliere afschrijvingskosten. In 2018 is 2,5 miljoen aan versnelde afschrijving gerealiseerd tegen 2,4 miljoen in 2017.

2. Financiële vaste activa

	<b>31-dec-18</b>	<b>31-dec-17</b>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	* € 1.000	* € 1.000
Andere deelnemingen	221	155
Overige vorderingen	10.443	11.029
<b>Totaal financiële vaste activa</b>	<b>10.664</b>	<b>11.184</b>
<i>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:</i>	<b>2018</b>	<b>2017</b>
	* € 1.000	* € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	11.184	11.734
Resultaat deelnemingen	66	36
Ontvangen dividend / aflossing leningen	-579	-579
Amortisatie (dis)agio	-7	-7
<b>Boekwaarde per 31 december</b>	<b>10.664</b>	<b>11.184</b>

**Toelichting:**

Het financieel vast actief ziet toe op de verhuur van het RGC gebouw gedurende een contractperiode van 40 jaar.

De nominale waarde van de toekomstige minimale leasebetaling per balansdatum is : € 578.884 ( < 1 jaar)

De gehouden kapitaalbelangen van Stichting Slingeland Ziekenhuis:

Naam Deelneming:	Vestingsplaats:	Kapitaalbelang:
VasoVaso BV	Doetinchem	25%
Oude Slinge BV	Doetinchem	25%
Medirisk	Utrecht	< 1%

De resultaten van de deelnemingen betreft:

- VasoVaso BV : € 15.732

- Oude Slinge BV : € 49.982

In 2012 is tenslotte disagio betaald over nieuw aangetrokken leningen. Deze disagio wordt afgeschreven overeenkomstig de duur van de aangetrokken leningen.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.



## 5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

## ACTIVA

## 3. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Medische middelen	947	1.024
Voedingsmiddelen	66	69
Hulpmiddelen	1.674	1.604
Overige voorraden:		
Overige voorraden	111	144
Voorziening incurante voorraad	-128	-206
Totaal voorraden	<u>2.670</u>	<u>2.636</u>

**Toelichting:**

Op de voorraden is een voorziening voor incurantheid in aftrek gebracht van € 128.000 (vorig jaar € 206.000).

De mutatie van de voorraadwaarde is veroorzaakt door een toename van de voorraad hulpmiddelen. Het betreft hierbij met name de voorraad voor de O.K..

## 4. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	9.033	711
Af: ontvangen voorschotten	-8.191	-178
Schadelastcontracten	665	-27
Totaal onderhanden werk	<u>1.507</u>	<u>506</u>

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2018
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Onderhanden werk	9.033	-665	8.191	1.507
Totaal (onderhanden werk)	<u>9.033</u>	<u>-665</u>	<u>8.191</u>	<u>1.507</u>

**Toelichting:**

Er zijn 5 zorgverzekeraars die, na aftrek van voorschotten en selfassessment, een positief onderhanden werk hebben.

De stijging van het onderhanden werk in 2018 heeft grotendeels te maken met het feit het aantal zorgverzekeraars met een positief onderhanden werk gestegen is naar 5 t.o.v. 3 vorig jaar.

Bij deze 5 verzekeraars zijn de voorschotten nagenoeg ongewijzigd waarbij het onderhanden werk (mutatie € 1,8 mln) en saldo schadelastcontracten (mutatie € 1,6 mln) wel gestegen is.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

5. *Debiteuren en overige vorderingen*

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Vorderingen op debiteuren	10.860	12.069
Vorderingen op gelieerde debiteuren	145	138
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	5.912	7.388
Vooruitbetaalde bedragen	1.346	1.298
Nog te ontvangen bedragen	6.681	5.981
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>24.944</u>	<u>26.874</u>

**Toelichting:**

De post nog te factureren betreft gesloten zorgtrajecten die klaar staan voor facturatie. De daling van het saldo ten opzichte van 2017 wordt veroorzaakt doordat in dat jaar veel dure medicatie nog niet was gefactureerd. De voorziening debiteuren ultimo 2018 bedraagt € 144.000 (€ 241.000 in 2017) en is in mindering gebracht op het saldo debiteuren. De daling van deze voorziening t.o.v. 2017 wordt veroorzaakt door het opschonen van de debiteurenportefeuille i.v.m. de implementatie van nieuwe ERP systeem.

Vooruitbetaalde bedragen bestaat vooral uit facturen voor Siemens Healthcare partnershipcontract 2019. De stijging bij nog te ontvangen bedragen wordt veroorzaakt door de toevoeging Rekening courant SZ-SKB van € 769.100.

6. *Liquide middelen*

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Bankrekeningen	35.463	30.931
Kassen	3	8
Totaal liquide middelen	<u>35.466</u>	<u>30.939</u>

**Toelichting:**

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

## 5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

## PASSIVA

## 7. Eigen vermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Kapitaal	1.861	1.861
Bestemmingsreserves	3.090	3.090
Bestemmingsfondsen	0	0
Algemene en overige reserves	<u>46.238</u>	<u>41.961</u>
Totaal groepsvermogen	<u><u>51.189</u></u>	<u><u>46.912</u></u>

## Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Kapitaal	1.861	0	0	1.861
Totaal kapitaal	<u>1.861</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.861</u>

## Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Bestemmingsreserves:				
Huisvesting	3.090	0	0	3.090
Totaal bestemmingsreserves	<u>3.090</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.090</u>

## Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Algemene reserves:				
Reserve aanvaardbare kosten (voormalig)	29.500	0	0	29.500
Algemene reserve	12.461	4.277	0	16.738
Totaal algemene en overige reserves	<u>41.961</u>	<u>4.277</u>	<u>0</u>	<u>46.238</u>

**Toelichting:**

Het aansprakelijk vermogen bestaat uit het groepsvermogen. Het aansprakelijk vermogen per 31 december 2018 bedraagt EUR 51.189.000 (2017: EUR 46.912.000).

## 5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

## PASSIVA

## 8. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2018 * € 1.000	Dotatie * € 1.000	Onttrekking * € 1.000	Vrijval * € 1.000	Saldo per 31-dec-2018 * € 1.000
Voorziening PLB-uren	269	0	132	47	90
Voorziening aansprakelijkheid	2.717	863	798	614	2.168
Voorziening jubilea	1.371	120	97	55	1.339
Voorziening reorganisatie	279	693	114	165	693
Voorziening arbeidsongeschiktheid	319	1.427	170	149	1.427
Totaal voorzieningen	<u>4.955</u>	<u>3.103</u>	<u>1.311</u>	<u>1.030</u>	<u>5.717</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2018
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	2.018
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	2.298
hiervan > 5 jaar	1.401

**Toelichting per categorie voorziening:**

- De voorziening PLB is gevormd voor de specifieke overgangsregeling van het Persoonlijk Levensfase Budget tegen een disconteringsvoet van 0,52%.
- De voorziening Aansprakelijkheid is gevormd ter dekking van onderhavige claims. De vrijval in 2018 wordt gerealiseerd door de vrijval over de afrekening met het MSB over 2017.
- De voorziening Jubilea is gevormd ter dekking van toekomstige jubileum uitkeringen tegen een disconteringsvoet van 1,64%
- De voorziening Reorganisatie zal worden aangewend voor toekomstige reorganisatiekosten. De voorziening bestaat uit de organisatie-ontwikkelingen van afdelingen.
- De voorziening Arbeidsongeschiktheid is gevormd voor de medewerkers die langdurig arbeidsongeschiktheid dreigen te raken.

## 9. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18 * € 1.000	31-dec-17 * € 1.000
Schulden aan banken	28.427	31.390
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>28.427</u>	<u>31.390</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2018 * € 1.000	2017 * € 1.000
Stand per 1 januari	34.353	37.316
Bij: nieuwe leningen	0	5.000
Af: aflossingen	2.963	7.963
Stand per 31 december	<u>31.390</u>	<u>34.353</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	2.963	2.963
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>28.427</u>	<u>31.390</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	2.963	2.963
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	28.427	31.390
hiervan > 5 jaar	19.471	21.147

**Toelichting:**

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden. De reële waarde wijkt duidelijk af van de boekwaarde. De reële waarde bedraagt € 35,1 miljoen.

## 5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

## 10. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	* € 1.000	* € 1.000
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	-5.948	-11.270
Af: ontvangen voorschotten	6.263	14.137
Schadelastcontracten	3.558	2.438
Totaal onderhanden werk	<u>3.873</u>	<u>5.305</u>

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	de kosten en toegereken- de winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-18
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Onderhanden werk	5.948	3.558	6.263	-3.873
Totaal (onderhanden werk)	<u>5.948</u>	<u>3.558</u>	<u>6.263</u>	<u>-3.873</u>

**Toelichting:**

Er zijn 4 zorgverzekeraars die, na aftrek van voorschotten en overvulling, een negatief onderhanden werk hebben. De daling van het onderhanden werk in 2018 heeft grotendeels te maken met het feit het aantal zorgverzekeraars met een negatief onderhanden werk gedaald is naar 4. De voorschotten zijn niet substantieel veranderd ten opzichte van 2017. De overvulling van het lopende schadelastjaar is gestegen met € 2,0 mln. naar € 3,5 mln. Het onderhanden werk hierbij is gestegen met € 1,2 mln naar € 5,9 mln.

## 11. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	* € 1.000	* € 1.000
Crediteuren	4.691	4.072
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	2.963	2.963
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.829	3.602
Schulden terzake pensioenen	267	225
Nog te betalen salarissen	1.308	1.064
Terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars oude jaren	2.819	7.846
Overige schulden	6.058	5.229
Nog te betalen kosten	4.886	4.286
Vakantiegeld	2.994	2.888
Vakantiedagen	349	350
Verplichtingen persoonlijk budget levensfase	9.053	6.932
Overige overlopende passiva	203	276
Totaal overige kortlopende schulden	<u>39.420</u>	<u>39.733</u>
Kortlopend deel van de kortlopende schulden (< 1 jr.),	32.465	30.532
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	2.429	9.201
hiervan > 5 jaar	4.527	0

**Toelichting:**

De kortlopende schulden zijn ultimo 2018 € 0,3 miljoen lager dan in 2017. Deze daling wordt veroorzaakt doordat ultimo 2018 de post terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars oude jaren fors lager is dan ultimo 2017 ( -/- € 5,0 miljoen). Daarentegen zijn er ook een aantal posten ultimo 2018 hoger dan ultimo 2017. Verplichting persoonlijk budget levensfase stijgt € 2.121.000, dit betreft toename verlof-uren van medewerkers en sinds 2018 een correctie opslag voor pensioenlasten, vakantietoeslag en eindejaarsuitkering. Dit is ook de oorzaak van de stijging van de post nog te betalen salarissen, betreft nog te betalen over- en meeruren. (+ € 244.000). Tevens stijgt de post overige schulden (+ € 829.000), dit wordt veroorzaakt door de schuld voor het nog uit te keren honorarium medisch specialisten.

De post overige schulden bestaat uit de volgende posten:

- nog te betalen bedragen medisch specialisten (MSB)	5.966	5.150
- nog te betalen bedragen medisch specialisten (Kaak)	92	79
	<u>6.058</u>	<u>5.229</u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

12. Financiële instrumenten

**Algemeen**

Het Slingeland ziekenhuis maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. Het Slingeland ziekenhuis handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan het Slingeland ziekenhuis verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

**Kredietrisico**

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 90% geconcentreerd bij drie grote verzekeraars. De overige vorderingen op debiteuren kennen een maximaal kredietrisico van € 144.000.

**Renterisico en kasstroomrisico**

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen leningen. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

**Reële waarde**

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. De reële waarde van de langlopende schulden wijkt duidelijk af van de boekwaarde. Dit komt doordat de boekwaarde € 31,4 miljoen is en de reële waarde € 35,1 miljoen.

13. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

**Toelichting:**

**Huurverplichtingen**

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt voor het komende jaar € 656.875 voor de komende 5 jaar € 487.957 en daarna nihil. De resterende looptijd van het(de) huurcontract(en) bedraagt 5 jaar.

**Huurontvangsten**

In 2008 is een huurovereenkomst (financial lease) gesloten over de verhuur van het RGC-gebouw aan Ggnet. De huur is aangegaan voor een periode van veertig jaar. De huurprijs bedraagt € 1.509.673 per jaar

**Kredietfaciliteit en gestelde zekerheden**

De rekeningcourantlimiet van Slingeland bedraagt € 15 miljoen. Voor de rekeningcourant zijn negatieve pledge, positieve pledge en pari passu als zekerheid gesteld. Deze kredietfaciliteit is in 2018 niet gebruikt.

Berekening solvabiliteitsratio	Eigen vermogen	€ 51.189	x 100% =	39,80 %
Slingeland Ziekenhuis 2018	Totaal vermogen	€ 128.626		

De norm voor de solvabiliteits ratio is gesteld op 15%

Op 31 maart 2011 is door de Stichting Slingeland Ziekenhuis ten behoeve van de Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector een recht van hypotheek en een pandrecht verleend tot zekerheid voor de voldoening van alle tegenwoordige en/of toekomstige borgstellingen, verstrekte en/of alsnog te verstrekken garanties, verstrekt krediet en/of alsnog te verstrekken krediet. Het recht van 1e hypotheek is verleend tot een bedrag van € 106,4 miljoen inclusief rente en kosten op het ziekenhuis met bijbehorende opstallen, parkeerplaatsen en overig terrein, plaatselijk bekend Kruisbergseweg 25 te Doetinchem. Het pandrecht betreft alle tegenwoordige en toekomstige roerende zaken die volgens verkeersopvattingen bestemd zijn om het verbondene duurzaam te dienen en door hun vorm als zodanig zijn te herkennen.

### 5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

#### *Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument*

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2018 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 22.542,3 miljoen (prijsniveau 2017).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2018 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2018. Stichting Slingeland Ziekenhuis is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2018.

#### Overige niet uit de balans blijvende verplichtingen

Deelnemers van het Waarborgfonds Zorg (WfZ) met geborgde leningen zijn via het obligo mederiscodragers. Als het WfZ alle ingebouwde zekerheden op zijn garantieverplichtingen wordt aangesproken en in het extreme geval dat het WfZ-vermogen onvoldoende is om aan de garantieverplichting van geldgevers te kunnen voldoen, kan het WfZ via de obligoverplichting een beroep doen op financiële hulp van de deelnemers. Deze hulp wordt in dat geval geboden in de vorm van renteloze leningen aan het WfZ. Het obligo bedraagt maximaal 3% van de restantschuld van de geborgde lening(en) van de deelnemer. In het geval van Stichting Slingeland Ziekenhuis betekent bovenstaande ultimo 2018 een obligo van maximaal 3% van € 31.390.000 = € 941.700

## 5.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen * € 1.000	Machines en installaties * € 1.000	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting * € 1.000	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voorzitbetalingen op materiële vaste activa * € 1.000	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa * € 1.000	Totaal * € 1.000
<b>Stand per 1 januari 2018</b>						
- aanschatwaarde	84.443	34.548	88.420	1.483	0	208.894
- cumulatieve afschrijvingen	65.460	24.431	62.847	0	0	152.738
Boekwaarde per 1 januari 2018	18.983	10.117	25.573	1.483	0	56.156
<b>Mutaties in het boekjaar</b>						
- investeringen	143	370	4.788	3.375	0	8.676
- afschrijvingen	3.680	1.849	5.928	0	0	11.457
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-3.537	-1.479	-1.140	3.375	0	-2.781
<b>Stand per 31 december 2018</b>						
- aanschatwaarde	84.586	34.918	93.208	4.858	0	217.570
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	69.140	26.280	68.775	0	0	164.195
Boekwaarde per 31 december 2018	15.446	8.638	24.433	4.858	0	53.375

**Afschrijvingspercentages**

2,0% - 10%

5% - 20%

2,0% - 20%

Vanaf 2013 geen standaard afschrijvingspercentages vanwege versnelde afschrijvingen in verband met de voorgenomen verhuizing in 2024.



## 5.1.7 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen * € 1.000	Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen * € 1.000	Vorderingen op groeps- maatschappijen * € 1.000	Vorderingen op overige verbonden maatschappijen * € 1.000	Anderen deelnemingen * € 1.000	Vorderingen op participanten en op maatschappij en waarin wordt deelgenomen * € 1.000	Overige effecten * € 1.000	Vordering op grond van compensatie regeling * € 1.000	Overige vorderingen * € 1.000	Totaal * € 1.000
Boekwaarde per 1 januari 2018	0	0	0	0	155	0	0	0	11.029	11.184
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0	66	0	0	0	0	66
Ontvangen dividend / aflossing leningen	0	0	0	0	0	0	0	0	-579	-579
Amortisatie (dis)agio	0	0	0	0	0	0	0	0	-7	-7
Boekwaarde per 31 december 2018	0	0	0	0	221	0	0	0	10.443	10.664

## BIJLAGE

## 5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2018

Leninggever	Afsluitdatum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2017	Aflossing in 2018	Restschuld 31 december 2018	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2018	Aflossingswijze	Aflossing 2019	Gestelde zekerheden
		* € 1.000			%	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000			* € 1.000	
B.N.G.	1-6-1988	9.076	41	Onderhands	0,83%	2.723	227	2.496	1.361	11	Lineair	227	Waarborgfonds
B.N.G.	1-12-1988	6.807	41	Onderhands	0,81%	2.042	170	1.872	1.021	11	Lineair	170	Waarborgfonds
B.N.G.	24-2-1989	4.538	40	Onderhands	2,83%	1.361	113	1.248	681	11	Lineair	113	Waarborgfonds
B.N.G.	1-7-2011	2.723	20	Onderhands	3,64%	1.872	136	1.736	1.055	13	Lineair	136	Waarborgfonds
Preybon Yamane / NWB Bank	9-8-2004	4.300	15	Onderhands	4,31%	573	287	286	0	1	Lineair	287	Waarborgfonds
B.N.G.	2-6-2008	19.000	40	Onderhands	4,57%	14.487	475	14.012	11.638	30	Lineair	475	Waarborgfonds
Rabobank	3-7-2009	4.538	20	Onderhands	4,47%	2.723	227	2.496	1.361	11	Lineair	227	Waarborgfonds
N.W.B.	2-1-2017	5.000	5	Onderhands	0,04%	4.250	1.000	3.250	0	3	Lineair	1.000	Waarborgfonds
N.W.B.	1-7-2011	4.000	20	Onderhands	3,91%	2.850	200	2.650	1.650	13	Lineair	200	Waarborgfonds
B.N.G.	1-4-2014	1.920	15	Onderhands	2,78%	1.472	128	1.344	704	11	Lineair	128	Waarborgfonds
<b>Totaal</b>						<b>34.353</b>	<b>2.963</b>	<b>31.390</b>	<b>19.471</b>			<b>2.963</b>	

## 5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

## BATEN

## 14. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	159.745	153.639
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	1.487	1.163
Totaal	<u>161.232</u>	<u>154.802</u>

**Toelichting:**

De stijging van de opbrengsten zorgverzekeringswet in boekjaar 2018 wordt veroorzaakt door zowel een stijging van het boekjaarpercentage met bijna 1% als de hogere afspraak schadelast contracten voor een bedrag van ca € 4,5 mln.

## 15. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	2.493	2.710
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	1.940	1.597
Totaal	<u>4.433</u>	<u>4.307</u>

**Toelichting:**

De subsidies zijn in 2018 hoger dan in 2017. Dit wordt veroorzaakt door de hogere subsidie kwaliteitsimpuls in 2018 dan in 2017, (+ € 224.000). Daarentegen zijn er lagere subsidies beschikbaarheidsbijdragen AIOS en CZO (-/- € 217.000) in 2018.

## 16. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):	7.750	8.259
Totaal	<u>7.750</u>	<u>8.259</u>

**Toelichting:**

De daling van de overige dienstverlening wordt met name veroorzaakt door de opbrengsten algemeen en administratief personeel (-/- € 831.000). Deze daling wordt veroorzaakt door gewijzigde afspraken met het MSB, met betrekking tot doorbelastingen van kosten.

De grootste opbrengstensoorten in 2018 zijn doorbelasting geneesmiddelen (€ 1.901.100), parkeeropbrengsten (€ 900.100) en doorbelasting medische staf (€ 707.100).

## 5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

## LASTEN

## 17. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Lonen en salarissen	63.451	61.431
Sociale lasten	11.521	9.259
Pensioenpremies	5.368	5.133
Andere personeelskosten	2.711	2.313
Subtotaal	<u>83.051</u>	<u>78.136</u>
Personeel niet in loondienst	1.254	1.078
Totaal personeelskosten	<u><u>84.305</u></u>	<u><u>79.214</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Ziekenhuiszorg	1.032	1.035
Overige dienstverlening	234	239
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u><u>1.266</u></u>	<u><u>1.274</u></u>

**Toelichting:**

De personele kosten stijgen met € 5.091.000, deze stijging wordt veroorzaakt door hogere lonen en salarissen (€ 2.020.000) en sociale lasten (€ 2.262.000), als gevolg hogere dotaties aan voorzieningen (o.a. transitiegelden) en herijking van de opslag sociale lasten, pensioenlasten en overige pensioenaanspraken op de personele verplichtingen. Daarnaast zijn er in 2018 hogere kosten voor personeel niet in loondienst als gevolg van extra inzet voor fusie projecten binnen Slingeland Ziekenhuis (ICT). Daarentegen is er ook een vordering (bate) opgenomen voor de transitievergoedingen als gevolg van de wet compensatietransitievergoeding.

## 18. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	11.457	11.652
Totaal afschrijvingen	<u><u>11.457</u></u>	<u><u>11.652</u></u>

**Toelichting:**

Vanaf 2013 zijn de afschrijvingskosten hoger door de beperking van de levensduur van de materiële vaste activa in verband met de voorgenomen verhuizing in 2024. De in 2018 aangeschafte medische en facilitaire inventaris wordt ook versneld afgeschreven ivm de voorgenomen verhuizing.

2018 : € 2,5 miljoen

2017 : € 2,4 miljoen

## 5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

## LASTEN

## 19. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Honorarium vrijgevestigd specialisten	26.064	25.400
Totaal	<u>26.064</u>	<u>25.400</u>

**Toelichting:**

De kosten van het honorarium vrijgevestigd specialisten is gestegen met € 0,6 mln ondanks dat de afspraak gedaald is naar 15,24%. t.o.v. 16% in 2017. De stijging wordt veroorzaakt door de hogere schadelastafspraken met daarbij een hoger aandeel boekjaar en een prestatiebeloning voor de positieve bijdrage aan de bedrijfsdoelstellingen.

## 20. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	3.213	3.077
Algemene kosten	8.237	9.890
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	31.987	30.788
Onderhoud en energiekosten	2.394	2.306
Huur en leasing	837	799
Dotaties en vrijval voorzieningen	162	122
Totaal overige bedrijfskosten	<u>46.830</u>	<u>46.982</u>

**Toelichting:**

De overige bedrijfskosten zijn met € 153.000 gedaald. Deze mutatie wordt veroorzaakt door: Lagere algemene kosten (-/- € 1,7 miljoen). Daartegenover staan ook een aantal hogere posten in 2018 ten opzichte van 2017. Patientgebondenkosten (+ € 1,2 miljoen), deze stijging wordt met name veroorzaakt door meer inzet (dure) geneesmiddelen. Tevens zijn de overige posten € 350.000 hogere dan in 2018.

## 5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

## 21. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	* € 1.000	* € 1.000
Rentebaten	5	21
Resultaat deelnemingen	66	101
Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	649	671
Subtotaal financiële baten	720	793
Rentelasten	-1.195	-1.340
Overige financiële lasten	-7	-7
Subtotaal financiële lasten	-1.202	-1.347
Totaal financiële baten en lasten	-482	-554

**Toelichting:**

Het resultaat deelnemingen is per saldo € 65.700. Dit wordt gerealiseerd door positieve resultaten van Oude Slinge (€ 50.000) en VasoVaso BV (€ 15.700). De rentelasten zijn in 2018 verder gedaald doordat de bestaande leningen verder zijn afgelost. De rentebaten zijn in 2018 gedaald door de verlaagde rentepercentages en oversluiten van lening naar lager percentage.

## 22. Wet normering topinkomens (WNT)

bedragen x € 1	C.W.J.M. van Ewijk
Funcctiegegevens	Voorzitter Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
<b>Bezoldiging</b>	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	192.173
Beloningen betaalbaar op termijn	11.534
<i>Subtotaal</i>	203.707
Individueel toepasselijke maximum	189.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	
<b>Totaal bezoldiging</b>	203.707
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Overgangsrecht
<b>Gegevens 2017</b>	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	1,0
Dienstbetrekking	ja
<b>Bezoldiging</b>	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	192.254
Beloningen betaalbaar op termijn	11.180
<i>Subtotaal</i>	203.434
Individueel toepasselijke maximum	181.000
<b>Totaal bezoldiging 2017</b>	203.434

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

**Toelichting:**

De heren Van Ewijk (hele jaar) en Kleinlugtenbeld ( 1-1-2018 t/m 31-3-2018) en Altalabani (vanaf 1-7-2018) vormden in 2018 de Raad van Bestuur. Dhr. Van Ewijk wordt bezoldigd vanuit Slingeland Ziekenhuis. De heren Kleinlugtenbeld en Altalabani worden bezoldigd vanuit Ziekenhuisvoorzieningen Oost-Achterhoek en staat derhalve om deze reden in deze opstelling op nihil. Deze bezoldigingen zijn inzichtelijk in de jaarrekening van Ziekenhuisvoorzieningen Oost-Achterhoek.

**Toelichting:**

De leden van de Raad van Toezicht voor de Stichting Samenwerkende Ziekenhuizen Slingeland en Koningin Beatrix worden bezoldigd vanuit Ziekenhuis voorzieningen Oost-Achterhoek en staan om deze reden daar verantwoord voor de bezoldiging. De bezoldiging Raad van Toezicht staat derhalve niet in deze jaarrekening vermeld.

**23. Honoraria accountant**

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	* € 1.000	* € 1.000
De honoraria van de accountant over 2018 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	86	96
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	25	38
Totaal honoraria accountant	<u>111</u>	<u>134</u>

**Toelichting:**

De lagere honoraria voor overige controlewerkzaamheden in 2018 ten opzichte van 2017 wordt gerealiseerd doordat er in 2017 aanvullende opdrachten door accountant zijn uitgevoerd voor o.a. harmonisatie grondslagen Santiz organisatie. Daarentegen zijn de tarieven voor honoraria van controle jaarrekening geïndexeerd.

**24. Transacties met verbonden partijen**

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 22.

#### **5.1.10 VASTSTELLING EN GOEDKEURING**

##### **Vaststelling en goedkeuring jaarrekening**

De raad van bestuur van Stichting Samenwerkende Ziekenhuizen Slingeland en Koningin Beatrix heeft de jaarrekening 2018 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 16 mei 2019.

De raad van toezicht van de Stichting Samenwerkende Ziekenhuizen Slingeland en Koningin Beatrix heeft de jaarrekening 2018 goedgekeurd in de vergadering van 23 mei 2019.

##### **Resultaatbestemming**

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

##### **Gebeurtenissen na balansdatum**

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de jaarrekening 2018.



Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

\_\_\_\_\_  
De heer A.H. Flierman  
Voorzitter Raad van Toezicht

\_\_\_\_\_  
De heer C.W.J.M. van Ewijk  
Voorzitter Raad van Bestuur

\_\_\_\_\_  
De heer Fr.C.A. Jaspers  
Vicevoorzitter Raad van Toezicht

\_\_\_\_\_  
De heer B. Altalabani  
Lid Raad van Bestuur

\_\_\_\_\_  
Mevrouw M.C.V. Idema  
Lid Raad van Toezicht

\_\_\_\_\_  
De heer A.H.M. Catau  
Lid Raad van Toezicht

\_\_\_\_\_  
De heer E. Heijink  
Lid Raad van Toezicht

\_\_\_\_\_  
De heer H.J. Sloots  
Lid Raad van Toezicht

Aldus getekend op 23 mei 2019.

## **5.2 OVERIGE GEGEVENS**

### **5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming**

In de statuten is de resultaatbestemming niet bepaald.

### **5.2.2 Nevenvestigingen**

Stichting Slingeland Ziekenhuis heeft twee nevenvestigingen in Varsseveld en aan de Gezellenlaan te Doetinchem.

### **5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant**

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

## **Controleverklaring van de onafhankelijke accountant**

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Slingeland Ziekenhuis

### **Verklaring over de jaarrekening**

#### ***Ons oordeel***

Wij hebben de jaarrekening 2018 (hierna 'de jaarrekening') van Stichting Slingeland Ziekenhuis (hierna 'de stichting') te Doetinchem gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Slingeland Ziekenhuis per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2018;
- 2 de resultatenrekening over 2018; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

#### ***De basis voor ons oordeel***

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Slingeland Ziekenhuis zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

#### ***Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd***

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

#### ***Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de klassenindeling bezoldigingsmaximum 2015/2014***

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2015/2014 zoals bepaald en verantwoord door Stichting Slingeland Ziekenhuis als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum 2015/2014.

## **Verklaring over de in de jaarrekening opgenomen andere informatie**

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarrekening andere informatie, die bestaat uit:

— de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

— met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

— alle informatie bevat die op grond van de RvW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de RvW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van de RvW wordt vereist.

## **Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**

### ***Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening***

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de RvW. In dit kader is de raad van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

### ***Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening***

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 24 mei 2019

KPMG Accountants N.V.

S.J. Duiverman RA